

VALMISTEYHTEENVETO

1. LÄÄKEVALMISTEEN NIMI

Tadalafil ratiopharm 20 mg tabletti, kalvopäällysteinen

2. VAIKUTTAVAT AINEET JA NIIDEN MÄÄRÄT

Yksi tabletti sisältää 20 mg tadalafilia.

Apuaine, jonka vaikutus tunnetaan

Jokainen kalvopäällysteinen 20 mg:n tabletti sisältää noin 353 mg laktoosia (monohydraattina).

Täydellinen apuaineluettelo, ks. kohta 6.1.

3. LÄÄKEMUOTO

Tabletti, kalvopäällysteinen.

Okranväiset tai keltaiset, soikeat kalvopäällysteiset tabletit, joiden toisella puolella on kaksi jakouurrettia. Tablettien toiselle puolelle on kaiverrettu merkintä "20". Pituus 15,0 mm ja leveys 9,0 mm. Tabletin voi jakaa kahteen tai neljään yhtä suureen annokseen.

4. KLIININSET TIEDOT

4.1 Käyttöaiheet

Tadalafil ratiopharm on tarkoitettu aikuisten miesten erektilihäiriön hoitoon. Jotta tadalafil tehoaisi, tarvitaan seksuaalinen stimulaatio.

Tadalafil ratiopharmia ei ole tarkoitettu naisille.

4.2 Annostus ja antotapa

Annostus

Aikuiset miehet

Yleensä suositusannos on 10 mg ennen seksuaalista kanssakäymistä. Lääke voidaan ottaa ruokailuajoista riippumatta. 20 mg:n tadalafilannosta voidaan kokeilla potilaille, joille 10 mg:n annos ei tuo riittävää tehoa. Lääke tulee ottaa vähintään 30 minuuttia ennen seksuaalista kanssakäymistä.

Tadalafil ratiopharmia saa ottaa korkeintaan kerran vuorokaudessa.

Tadalafil 10 mg ja 20 mg on tarkoitettu otettavaksi ennen aiottua seksuaalista toimintaa eikä sitä suositella jatkuvaan päivittäiseen käyttöön.

Jos potilaas todennäköisesti tulisi käyttämään Tadalafil ratiopharmia hyvin usein (eli vähintään kahdesti viikossa), hänelle voidaan potilaan oman valinnan ja lääkärin arvion perusteella harkita päivittäistä annostelua kaikkein pienimmillä annostasoilla.

Näille potilaille suositeltu annos on 5 mg kerran vuorokaudessa suunnilleen samaan aikaan joka päivä. Annosta voidaan pienentää 2,5 mg:aan kerran vuorokaudessa potilaan sietokyvyn perusteella.

Jatkuvan päivittäisen käytön sopivuutta on arvioitava uudelleen aika ajoin.

Erityispotilasryhmät

Läkkäät miehet

Annoksen muuttaminen läkkääillä potilailla ei ole tarpeen.

Miehet, joiden munuaistoiminta on heikentynyt

Annosta ei tarvitse muuttaa potilailla, joilla on lievä tai kohtalainen munuaisten vajaatoiminta. Potilaalle, joilla on vaikea munuaisten vajaatoiminta, suositeltu maksimiannos tarpeen mukaan on 10 mg. Tadalafilin päivittäistä 2,5 mg:n tai 5 mg:n annosten käyttöä ei suositella potilaalle, joilla on vaikea munuaisten vajaatoiminta (ks. kohdat 4.4 ja 5.2).

Miehet, joiden maksan toiminta on heikentynyt

Suosittelut tadalafiliannos tarpeen mukaan on 10 mg ennen aiottua seksuaalista kanssakäymistä. Lääke voidaan ottaa ruokailuajoista riippumatta. Klinistä tietoa tadalafilin käytöstä potilaalle, joilla on vaikea maksan vajaatoiminta (Child-Pugh-luokka C), on vain niukasti. Jos tadalafilia määräätään em. kaltaiselle potilaalle, on hoitavan lääkärin huolellisesti arvioitava potilaan yksilölliset hoitoon liittyvät hyödyt ja riskit. Yli 10 mg:n annosten käytöstä maksan vajaatoimintapotilaiden hoidossa ei ole olemassa tietoja. Tadalafilin käyttöä kerran vuorokaudessa ei ole tutkittu potilailla, joilla on maksan vajaatoiminta. Hoitavan lääkärin tulee siksi huolellisesti arvioida yksittäisen potilaan hyödyt ja riskit, jos hän on määräämässä kerran vuorokaudessa otettavaa tadalafilia em. potilasryhmään kuuluvalle potilaalle (ks. kohdat 4.4 ja 5.2).

Diabetesta sairastavat miehet

Diabeetikoilla annoksen muuttaminen ei ole tarpeen.

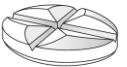
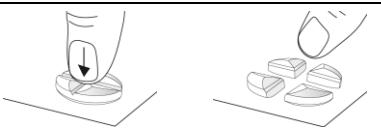
Pediatriset potilaat

Ei ole asianmukaista käyttää tadalafilia pediatrisille potilaalle erektohäiriön hoidossa.

Antotapa

Tadalafil ratiopharmia on saatavana suun kautta otettavina 20 mg:n kalvopäällysteisinä tabletteina.

Tabletin jakaminen neljään yhtä suureen osaan (jossa jokaisessa 5 mg tadalafilia kerran päivässä tapahtuvaa annostelua varten)

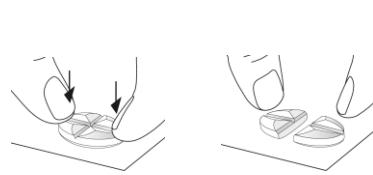
Aseta tabletti kovalle, tasaiselle alustalle (esim. pöydälle) jakourteet ylöspäin.	
Paina nopeasti ja voimakkaasti jakourteista puolta tabletista peukalollasi (tai etusormellasi) kunnes tabletti hajoaa neljään yhtä suureen osaan.	

Tabletin jakaminen kahteen yhtä suureen osaan (jossa jokaisessa 10 mg tadalafilia tarpeen mukaan tapahtuvaa annostelua varten)

Aseta tabletti kovalle, tasaiselle alustalle (esim. pöydälle) jakourteet ylöspäin.	
--	---

Aseta molempien käsienvälistä peukalot (tai etusormet) tabletin vastakkaisille reunoille siten, että niiden välissä jää lyhyempi jakouurre.

Paina nopeasti ja voimakkaasti molemmilla peukaloilla (tai etusormilla) tabletin ulkoreunoista, kunnes tabletti hajoaa kahteen yhtä suureen osaan.

4.3 Vasta-aiheet

Yliherkkyyys vaikuttavalle aineelle tai kohdassa 6.1 mainituille apuaineille.

Kliinisissä tutkimuksissa tadalaftiili osoitettiin tehostavan nitraattien verenpainetta laskevaa vaikutusta. Tämän uskotaan johtuvan nitraattien ja tadalaftiili typpioksidi/cGMP (syklinen guanosiinimonofosfaatti) -reittiin kohdistuvasta yhteisvaikutuksesta. Näin ollen tadalaftiili on vasta-aiheinen potilaille, jotka käyttävät jotakin orgaanista nitraattia (ks. kohta 4.5).

Tadalaftiili ei saa antaa miehille, joilla on sydänsairaus, ja joille seksuaalinen aktiiviteetti ei ole suositeltavaa. Lääkärin tulee ottaa huomioon seksuaaliseen aktiiviteettiin liittyvä mahdollinen sydäntapahtumariski, jos potilaalla on ennestään sydän- ja verisuonisairaus.

Kliinisiä tutkimuksia ei ole tehty potilasryhmillä, joilla on todettu jokin seuraavista kardiovaskulaarisairauksista. Näin ollen tadalaftiili on vasta-aiheinen alla mainituille potilasryhmiille:

- potilaat, joilla on ollut sydämfarkti viimeksi kuluneen 90 vrk:n aikana
- potilaat, jotka sairastavat epästabiliila rasitusrintakipua tai sukupuolihdynnän aikana ilmenevää rasitusrintakipua
- potilaat, joilla on ollut sydämen vajaatoiminta (NYHA-luokka II tai suurempi) viimeksi kuluneen 6 kk:n aikana
- potilaat, joilla on hallitsemattomia rytmihäiriöitä, hypotensio (< 90/50 mmHg) tai hallitsematon hypertensio
- potilaat, joilla on ollut aivohalvaus viimeksi kuluneen 6 kk:n aikana.

Tadalaftiili on vasta-aiheinen potilaille, joilla on ei-arteriittisesta näköhermon etuosan iskeemisestä vauriosta (NAION) johtuva näön menetys toisessa silmässään, huolimatta siitä liittyikö näön menetys aiempaan PDE5-inhibiittoriin altistukseen vai ei (ks. kohta 4.4).

PDE5-inhibiittoreiden, mukaan lukien tadalaftiili, samanaikainen käyttö guanyaattisyklaasin stimulaattoreiden, kuten riosiguaatin kanssa, on vasta-aiheinen, sillä se saattaa mahdollisesti johtaa oireiseen hypotensioon (katso kohta 4.5).

4.4 Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet

Ennen Tadalafil ratiopharm -lääkkeen käytön aloittamista

Erektilähäiriötä diagnostoitaessa tulisi kartoittaa potilaan aikaisemmat sairaudet ja suorittaa fyysisen lääkärintarkastus nykyisestä terveydentilasta sekä selvittää erektilähäiriön mahdolliset syyt, ennen kuin potilaalle harkitaan lääkehoitoa.

Ennen erektilähäiriön lääkehoidon aloittamista lääkärin on syytä selvittää potilaan kardiovaskulaarinen tila, koska seksuaaliseen aktiiviteettiin liittyy jonkinasteinen sydäntapahtumariski. Tadalaftiililla on verisuonia laajentavia ominaisuuksia, jotka aiheuttavat lievä ja ohimenevä verenpaineen laskun (ks. kohta 5.1), ja siten se voimistaa nitraattien verenpainetta laskevaa vaikutusta (ks. kohta 4.3).

Erektilähäiriön arviointiin tulee kuulua mahdollisten perussairauksien määritys ja tarkoituksemukaisen hoidon valinta asianmukaisen lääketieteellisen arviointin perusteella. Tadalaftiili tehosta ei ole saatavilla tietoa potilaista, joille on tehty lantion alueen leikkauksia tai radikaali, hermoja säätämätön prostatektomia.

Sydän- ja verisuonitaudit

Kauppaantulon jälkeen ja/tai klinisissä tutkimuksissa on raportoitu vakavia kardiovaskulaaritapahtumia kuten sydäninfarkteja, sydänperäisiä äkkikuolemia, epästabiiilia *angina pectorista*, kammoperäisiä rytmihäiriöitä, aivohalvauksia, ohimeneviä aivoverenkiertohäiriöitä (TIA), rintakipua, sydämentykyystä ja takykardiaa. Useimmissa potilailla, joilla raportoitiin näitä haittatapatumia, oli ennestään sydän- ja verisuonitaudien riskitekijöitä. Ei ole kuitenkaan mahdollista arvioida varmuudella, liittyvätkö nämä haittatapatumat suoraan em. riskitekijöihin, tadalafilin, seksuaaliseen toimintaan vai kaikkiin näihin tai muihin tekijöihin.

Potilailla, joilla on samanaikainen verenpainelääkitys, tadalafil voi alentaa potilaiden verenpainetta. Kun aloitetaan päivittäinen tadalafilhoito, potilaan verenpainelääkityksen säättöä voidaan joutua harkitsemaan klinisen tilanteen mukaan.

Alfa₁-salpaajien ja tadalafilin samanaikainen käyttö voi joillakin potilailla johtaa oireiseen hypotensioon (ks. kohta 4.5). Tadalafilin ja doksatsosiinin samanaikaista käyttöä ei suositella.

Näkö

Tadalafilin ja muiden PDE5-estäjien käytön yhteydessä on ilmoitettu näköhäiriötä, kuten sentraalinen seroosi korioretinopatia (CSCR)- ja NAION-tapauksia. Useimmat sentraalinen seroosi korioretinopatia-tapaukset parannavat spontaansti tadalafilin käytön lopettamisen jälkeen. NAION-tapahtumaa koskevat havainnoidun tiedon analyysit viittaavat akuutin NAION-riskin kasvaneen miehillä, joilla on erektohäiriö ja jotka ovat käyttäneet ajoittain tadalafiliä tai muita PDE5-estäjiä. Koska tämä voi olla merkityksellistä kaikille tadalafiliä käyttäneille potilaille, potilasta tulee neuvoa lopettamaan Tadalafil ratiopharmin käyttö ja ottamaan välittömästi yhteyttä lääkäriin, jos heillä ilmenee äkillisiä näköhäiriöitä, näöntarkkuuden heikkeneminen ja/tai näön vääristymä (ks. kohta 4.3).

Alentunut tai äkillinen kuulonmenetys

Tadalafilin käytön jälkeen on raportoitu äkillisiä kuulonmenetystapauksia. Vaikka joissain tapauksissa oli muita riskitekijöitä (kuten ikä, diabetes, korkea verenpaine ja aiempaa kuulonmenetyshistoriaa), potilaita tulee neuvoa lopettamaan tadalafilin käyttö ja hakeutumaan heti lääkärin vastaanolle, mikäli ilmenee äkillistä kuulon alenemaa tai kuulonmenetystä.

Munuaisten ja maksan vajaatoiminta

Tadalafilin päivittäistä annostusta ei suositella potilaille, joilla on vaikea munuaisten vajaatoiminta, sillä tässä tilanteessa potilaan altistuminen tadalafilille (AUC) on tavallista suurempi, kliininen kokemus näiden potilaiden hoidosta on rajallinen, ja dialyysillä ei voida vaikuttaa lääkeaineen puhdistumaan.

Tadalafilin turvallisuudesta ja tehosta on vain niukasti kliinistä tietoa koskien kerran vuorokaudessa - annostelua potilailla, joilla on vaikea maksan vajaatoiminta (Child-Pugh-luokka C). Tadalafilin käyttöä kerran vuorokaudessa ei ole tutkittu potilailla, joilla on maksan vajaatoiminta. Jos Tadalafil ratiopharmia määräätään tälle potilasryhmälle, on hoitavan lääkärin huolellisesti arvioitava yksittäisen potilaan hoitoon liittyvät hyödyt ja riskit.

Priapismi ja peniksen anatominen epämuotoisuus

Potilasta on neuvottava hakeutumaan välittömästi lääkärin hoitoon, jos erektilio kestää 4 tuntia tai pitempää. Jos priapismia ei hoideta välittömästi, seurauksena voi olla siitinkudoksen vaurio ja pysyvä potentssin menetys.

Tadalafilia on annettava varoen potilaille, joilla on peniksen anatominen epämuotoisuus (kuten peniksen angulaatio, paisuvaiskudoksen fibroosi tai Peyronien tauti), sekä potilaille, joilla on jokin priapismille mahdollisesti altistava sairaus (kuten sirppisoluanemia, multippeli myelooma tai leukemia).

Käyttö CYP3A4-inhibiittorien kanssa

Varovaisuutta on noudatettava, jos Tadalafil ratiopharmia määräätään potilaalle, jotka käyttävät voimakkaita CYP3A4:n estäjiä (ritonaviri, sakinaviri, ketokonatsoli, itrakonatsoli ja erytromysiini), koska tadalafilialtistuksen (AUC) on havaittu suurentuneen, kun näitä lääkeitä on käytetty yhtä aikaa (ks. kohta 4.5).

Tadalafil ratiopharm ja muut erektohääriöhoidot

Tadalafilin ja muiden PDE5-estäjien tai muiden erektohääriöhoidojen samanaikaisen käytön turvallisuutta ja tehoa ei ole tutkittu. Potilaita on varoitettava, ettei Tadalafil ratiopharmia pidä yhdistää muihin erektohääriöhoidoihin.

Apuaineet

Laktoosi

Potilaiden, joilla on harvinainen perinnöllinen galaktoosi-intoleranssi, täydellinen laktaasinpuutos tai glukoosi-galaktoosi-imeytymishäiriö, ei pidä käyttää tästä lääkettä.

Natrium

Tämä lääkevalmiste sisältää alle 1 mmol natriumia (23 mg) per kalvopäällysteenen tabletti, eli sen voidaan sanoa olevan ”natriumiton”.

4.5 Yhteisvaikutukset muiden lääkevalmisteiden kanssa sekä muut yhteisvaikutukset

Tadalafilin yhteisvaikutustutkimukset on suoritettu 10 mg:n ja 20 mg:n annoksilla. Pelkästään 10 mg:n annoksella tehtyjen yhteisvaikutustutkimusten perusteella ei voida täysin sulkea pois kliinisesti merkittävien yhteisvaikutusten mahdollisuutta, jos käytetään tästä suurempia annoksia.

Muiden lääkeaineiden vaikutukset tadalafiliin

Sytokromi P450:n estäjät

Tadalafili metaboloituu pääasiassa CYP3A4:n kautta. CYP3A4:n selektiivinen estäjä ketokonatsoli nosti annoksella 200 mg/vrk tadalafiliin (10 mg) AUC-arvon kaksinkertaiseksi ja C_{max} -arvon 15 %:in verran suhteessa pelkän tadalafiliin AUC- ja C_{max} -arvoihin. Ketokonatsoli 400 mg vuorokausiaannoksin suurensi tadalafiliin (20 mg) altistuksen (AUC) nelinkertaiseksi ja C_{max} -arvon 22 %. Proteaasi-inhibiittori ritonavirri (annostuksella 200 mg 2 kertaa vrk:ssa), joka on CYP3A4:n, CYP2C9:n, CYP2C19:n ja CYP2D6:n estäjä, suurensi tadalafiliin (20 mg) altistuksen (AUC) kaksinkertaiseksi ilman C_{max} -arvon muutosta. Vaikka erityisiä interaktiotutkimuksia ei ole tehty, myös muiden proteaasi-inhibiittorien (kuten sakinaviirin) sekä muiden CYP3A4:n estäjien (kuten erytromysiini, klaritromysiini, itrakonatsolin ja greippimehun) samanaikaisen käytön yhteydessä on syytä olla varovainen, sillä näiden oletetaan suurentavan tadalafiliin pitoisuutta plasmassa (katso kohta 4.4). Tämän seurauksena kohdassa 4.8 mainittujen haittavaikutusten esiintyvyys saattaa lisääntyä.

Kuljettajaproteiinit

Kuljettajaproteiinien (esim. p-glykoproteiini) roolia tadalafiliin käytössä ei tunneta. Näin ollen on olemassa mahdollisuus yhteisvaikutuksiin, jotka välittyvät kuljettajaproteiinien toiminnan estymisen kautta.

Sytokromi P450:n induktorit

CYP3A4:n induktori rifampisiini pienensi tadalafiliin (10 mg) AUC-arvoa 88 % verrattuna yksinään käytetyn tadalafiliin (10 mg) AUC-arvoon. Tämän pienentyneen altistuksen voidaan odottaa heikentävän tadalafiliin tehoa, mutta tehon heikkenemän suuruusluokkaa ei tunneta. Muut CYP3A4:n induktorit, kuten fenobarbitaalii, fenytooiji ja karbamatsepiini, voivat myös pienentää tadalafiliin pitoisuutta plasmassa.

Tadalafiliin vaikutukset muihin lääkevalmisteisiin

Nitraatit

Kliinisissä tutkimuksissa tadalafiliin (5 mg, 10 mg ja 20 mg) osoitettiin tehostavan nitraattien verenpainetta laskevaa vaikutusta. Siksi tadalafiliin anto on vasta-alieista potilaille, jotka käyttävät jotakin orgaanista nitraattia (ks. kohta 4.3). Kliinisessä tutkimuksessa tadalafiliilia annettiin 150 potilaalle 20 mg päivässä 7 päivän ajan. Samassa tutkimuksessa potilaat saivat myös 0,4 mg nitroglyseriiniä kielen alle eri ajankohtina. Saatujen tulosten mukaan näiden lääkkeiden yhteisvaikutukset kestivät yli 24 tuntia ja niitä ei enää ollut havaittavissa 48 tunnin kuluttua viimeisestä tadalafiliannoksesta. Kun nitraattilääkitys katsotaan lääketieteellisesti vältämättömäksi henkeä uhkaavassa tilanteessa, ainakin 48 tunnin on pitänyt kulua viimeisestä minkä tahansa suuruisen tadalafiliannoksen (2,5 mg – 20 mg) ottamisesta ennen kuin nitraatteja voidaan harkita. Näissä olosuhteissa nitraatteja tulisi antaa ainoastaan tarkassa lääkärin valvonnassa ja potilaan

hemodynaamisia toimintoja asianmukaisesti seuraten.

Verenpainelääkkeet (myös kalsiumkanavan salpaajat)

Alfasalpaaja doksatsosiihin (4 mg ja 8 mg/vrk) ja tadalaftiiliin (5 mg vuorokausiannoksen ja 20 mg kertannoksen) samanaikainen käyttö tehostaa merkitsevästi doksatsosiihin verenpainetta alentavaa vaikutusta. Tämä vaikutus kestää vähintään 12 tuntia ja voi aiheuttaa oireita, esim. pyörtymistä. Siksi tadalaftiiliin ja doksatsosiihin yhteiskäytöö ei suositella (ks. kohta 4.4).

Yhteisvaikutustutkimuksia on tehty pienellä määräällä terveitä vapaaehtoisia, eikä mainittuja vaikutuksia ole ilmoitettu alfutsosiiilla tai tamsulosiiilla. Kuitenkin varovaisuutta on noudatettava, etenkin iäkkäillä potilailla, jos tadalaftilia käytetään samanaikaisesti jonkin alfasalpaajan kanssa. Lääkehoidot tulee aloittaa mahdollisimman pienellä annoksellalla, jota sitten vähitellen suurennetaan tarpeen mukaan.

Kliinisissä farmakologisissa tutkimuksissa tarkasteltiin tadalaftiiliin kykyä tehostaa verenpainelääkkeiden verenpainetta laskevaa vaikutusta. Tutkimuksen kohteena olivat verenpainetta laskevien lääkeaineiden pääryhmät, mm. kalsiumkanavan salpaajat (amlodipiini), angiotensiinikonverteerasiin (ACE:n) estäjät (enalapriili), beetasalpaajat (metoprololi), tiatsididiureetit (bendrofluatsidi) ja angiotensiini II -reseptorin salpaajat (eri tyypit ja annokset, yksin ja yhdessä tiatsidien, kalsiumkanavan salpaajien, beetasalpaajien ja/tai alfasalpaajien kanssa). Tadalaftiiliilla (annos oli 10 mg, paitsi angiotensiini II -reseptorin salpaaja- ja amlodipiinitutkimuksissa käytettiin 20 mg:n annosta) ei ollut kliinisesti merkitseviä yhteisvaikutuksia minkään edellä mainitun lääkeryhmän kanssa. Toisessa kliinisessä farmakologisessa tutkimuksessa tadalaftiilia (20 mg) tutkittiin kaikkiaan neljän eri verenpainelääkeryhmän kanssa. Polikliinisessä seurannassa useamman lääkkeen yhdistelmää verenpaineensa hoitoon käyttävien potilaiden verenpaineissa havaitut vaihetut näyttivät riippuvan siitä, miten hyvässä hoitotasapainossa kunkin potilaan verenpaine oli. Niillä tutkimuspotilailla, joiden verenpaine oli hyvässä hoitotasapainossa, verenpaineen lasku oli vähäistä ja samanlaista kuin terveillä henkilöillä. Niillä tutkimuspotilailla, joiden verenpaine ei ollut hoitotasapainossa, verenpaineen lasku oli suurempi, mutta suurimmalla osalla potilaista tähän verenpaineen alenemiseen ei kuitenkaan liittynyt hypotensiivisia oireita. Samanaikaisista verenpainelääkitystä saavilla potilailla tadalaftiiliin 20 mg:n annos saattaa aiheuttaa verenpaineen laskun, joka on kuitenkin yleensä vähäinen (poikkeuksena alfasalpaajat, katso edellä) eikä todennäköisesti kliinisesti merkitsevä. Vaiheen III kliinisen tutkimuksen tulosten analyysi osoitti, että tadalaftiilia yksin tai samanaikaisesti verenpainetta alentavien lääkkeiden kanssa käyttävien potilaiden välillä ei ollut eroa haittataapatumien suhteen. Verenpainetta alentavia lääkkeitä saavia potilaita on kuitenkin varoitettava verenpaineen mahdollisesta laskusta.

Riosiguatti

Prekliiniset tutkimukset osoittivat additiivisen verenpaineen laskua lisäävän vaikutuksen, kun PDE5-inhibiittoreita käytettiin riosiguatin kanssa. Kliinisissä tutkimuksissa riosiguatin on osoitettu lisäävän PDE5-inhibiittoreiden hypotensiivista vaikutusta. Yhdistelmän myönteisistä vaikutuksista ei ole näyttöä tutkitussa populaatiossa. Samanaikainen riosiguatin ja PDE5-inhibiittoreiden, mukaan lukien tadalaftili, käyttö on vasta-aiheista (katso kohta 4.3).

5-alfa-reduktasaasin estäjät

Uusia haittavaikutuksia ei havaittu kliinisessä tehottutkimuksessa, jossa verrattiin 5 mg:n tadalaftiiliin ja 5 mg:n finasteridin yhdistelmää lumelääkkeen ja 5 mg:n finasteridin yhdistelmään. Tadalaftiili ja 5-alfa-reduktasaasin estäjien (5-ARI) varsinaista yhteisvaikutustutkimusta ei ole kuitenkaan tehty. Varovaisuutta on noudatettava, jos tadalaftiilia annetaan samanaikaisesti 5-alfa-reduktasaasin estäjän kanssa.

CYP1A2:n substraatit (esim. teofylliini)

Farmakokineettisiä yhteisvaikutuksia ei havaittu, kun kliinisessä farmakologisessa tutkimuksessa annettiin tadalaftilia (10 mg) yhdessä teofylliinin (ei-selektiivinen fosfodiesterasein estäjä) kanssa. Ainoa farmakodynaminen vaikutus oli sydämen lyöntitilheyden pieni nousu (3,5 lyöntiä/min). Vaikka tämä vaikutus on vähäinen ja se oli tässä tutkimuksessa kliinisesti merkityksetön, se on syytä huomioida, jos näitä lääkkeitä määritään samanaikaisesti.

Etinyyliestradioli ja terbutaliini

Tadalaftiili on osoitettu suurentavan suun kautta otetun etinyyliestradiolin hyötyosuutta. Samaa on

odotettavissa terbutaliinin oraalisen annon jälkeen, joskin vaikutuksen kliininen merkitys on epäselvä.

Alkoholi

Tadalafililin (10 mg ja 20 mg) samanaikainen anto ei vaikuttanut veren alkoholipitoisuksiin (huippupituuden keskiarvo 0,08 %). Myöskaän tadalafililin pitoisuksissa ei havaittu muutoksia kolmen tunnin kuluttua tadalafililin ja alkoholin samanaikaisesta käytöstä. Alkoholi annettiin niin, että sen imetyminen oli maksimaalista (paasto yli yön ja ruokaa vasta 2 tuntia alkoholin nauttimisen jälkeen).

Tadalafilili (20 mg) ei voimistanut keskimääristä alkoholin aiheuttamaa verenpaineen laskua (0,7 g/kg tai noin 180 ml 40 % alkoholia [vodka] 80-kiloiselle mieshenkilölle). Joillakin potilailla havaittiin kuitenkin posturaalista heitehuimausta ja ortostaattista hypotensiota. Kun tadalafililia annettiin pienemmän alkoholiannoksen (0,6 g/kg) kanssa, verenpaineen laskua ei havaittu ja heitehuimausta ilmeni saman verran kuin alkoholilla yksinään. Tadalafilili (10 mg) ei voimistanut alkoholin kognitiiviseen toimintaan kohdistuvia vaikutuksia.

Sytokromi P450:n kautta metaboloituvat lääkeaineet

Tadalafililin ei odoteta aiheuttavan kliinisesti merkitsevää CYP450-isoentsyymijärjestelmän kautta metaboloituvien lääkeaineiden puhdistuman estoa tai induktiota. Tutkimuksissa on vahvistettu, ettei tadalafilili estää eikä indusoisi CYP450-isoentsyymejä, joita ovat mm. CYP3A4, CYP1A2, CYP2D6, CYP2E1, CYP2C9 ja CYP2C19.

CYP2C9:n substraatit (esim. R-varfariini)

Tadalafililla (10 mg ja 20 mg) ei ollut kliinisesti merkitsevää vaikutusta S-varfariini- eikä R-varfariini-isomeerien (CYP2C9:n substraatteja) aikaansaamiin altistuksiin (AUC-arvot), eikä tadalafilili vaikuttanut varfariinin aiheuttamiin protromobiinijan muutoksiin.

Asetyylisalisyylihappo

Tadalafilili (10 mg ja 20 mg) ei lisännyt asetyylisalisyylihapon aiheuttamaa vuotoajan pitenemistä.

Diabeteslääkkeet

Diabeteslääkkeiden kanssa ei ole tehty erityisiä yhteisvaikutustutkimuksia.

4.6 He delmällisyys, raskaus ja imetyks

Tadalafil ratiopharmia ei ole tarkoitettu naisille.

Raskaus

Tadalafililin raskaudenaikeesta käytöstä on niukasti tietoa. Eläinkokeet eivät osoita suoria tai epäsuoria haitallisia vaikutuksia raskauteen, alkion tai sikiön kehitykseen, synnytykseen tai jälkeläisten kehitykseen synnytyksen jälkeen (ks. kohta 5.3). Varotoimenpiteenä on suotavaa välttää tadalafilili käyttöä raskauden aikana.

Imetyks

Saatavissa olevan farmakodynaamisen/toksikologisen tiedon perusteella tadalafilili erittyy rintamaitoon. Koska imeväiselle aiheutuvaa vaaraa ei voida sulkea pois, tadalafililia ei pidä käyttää imetyksen aikana.

Hedelmällisyys

Koirilla havaittiin vaikutuksia, jotka mahdollisesti viittaavat heikentyneeseen hedelmällisyyteen. Kaksi myöhempää kliinistä tutkimusta antaa ymmärtää, että tämä vaiketus on epätodennäköinen ihmislähdessä, vaikka joillakin miehillä onkin havaittu pienentyneitä spermapitoisuksia (ks. kohdat 5.1 ja 5.3).

4.7 Vaikutus ajokykyyn ja koneiden käyttökykyyn

Tadalafililla ei ole haitallista vaikutusta ajokykyyn ja koneiden käyttökykyyn. Vaikka huimauksen esiintyvyys kliinisissä tutkimuksissa oli samaa luokkaa sekä lumelääke- että tadalafiliryhmässä, on potilaiden oltava tietoisia siitä, miten he itse reagoivat tadalafililiin ennen kuin he ajavat autoa tai käyttävät

koneita.

4.8 Haittavaikutukset

Turvallisuusprofiilin yhteenveto

Potilailla, jotka ovat käyttäneet tadalafilia, yleisimmin ilmoitetut haittavaikutukset ovat olleet päänsärky, dyspepsia, selkäkipu ja myalgia. Näiden haittavaikutusten esiintyvyys on ollut suhteessa käytetyn annoksen suuruuteen. Ilmoitetut haittavaikutukset ovat olleet ohimeneviä ja yleensä lieviä tai kohtalaisia. Suurin osa tadalafilin päivittäisen käytön yhteydessä ilmoitetuista päänsäryistä on ilmennyt hoidon ensimmäisten 10 - 30 päivän aikana.

Haittavaikutustaulukko

Seuraavassa taulukossa on esitetty spontaanisti sekä lumelääkekontrolloitujen kliinisten tutkimusten aikana ilmoitetut haittavaikutukset (tutkimuksissa 8022 potilasta on saanut tadalafilia ja 4422 potilasta lumelääkettä). Haittavaikutuksia kokeneet potilaat ovat ottaneet tadalafilinä tai lumelääkettä joko tarvittaessa tai kerran vuorokaudessa.

Esiintyvyysluokitus: hyvin yleinen ($\geq 1/10$), yleinen ($\geq 1/100, < 1/10$), melko harvinainen ($\geq 1/1\ 000, < 1/100$), harvinainen ($\geq 1/10\ 000, < 1/1\ 000$), hyvin harvinainen ($< 1/10\ 000$), tuntematon (koska saatavissa oleva tieto ei riitä arviontiin).

Hyvin yleinen	Yleinen	Melko harvinainen	Harvinainen	Tunte maton
<i>Immuunijärjestelmä</i>				
		yliherkkyyssreaktiot	angioedeema ²	
<i>Hermosto</i>				
	päänsärky	heitehuimaus	aivohalvaus ¹ (mukaan lukien aivoverenvuodot), pyörtyminen, ohimenevä iskeeminen kohtaus ¹ , migreeni ² , kouristukset ² , ohimenevä muistikatkos	
<i>Silmät</i>				
		näön hämärtyminen, tuntemus kivusta silmässä	näkökenttäpuutos, silmälouomien turvotus, sidekalvojen verestys, ei-arteriittinen näköhermon etuosan iskeeminen vaurio (NAION) ² , verkkokalvon	sentraalinen seroosi korioretinopatia
<i>Kuulo ja tasapainoelin</i>				
		tinnitus	äkillinen kuulomenetys	
<i>Sydän¹</i>				
		takykardi a, sydämen tykytys	sydäninfarkti, epästabili <i>angina pectoris</i> ² , kammioperäinen rytmihäiriö ²	
<i>Verisuonisto</i>				

	ihon punoitus	verenpaineen lasku ³ , verenpaineen nousu		
<i>Hengityselimet, rintakehä ja välikarsina</i>				
	nenän tukkoisuus	dyspnea, nenäverenvuoto		
<i>Ruoansulatuselimistö</i>				
	dyspepsia,	vatsakipu, oksentelu, pahoinvoitti, gastroesofageaalinen		
<i>Iho ja iholalainen kudos</i>				
		ihottuma,	nokkosihottuma, Stevens-Johnsonin oireyhtymä ² , eksfoliatiivinen dermatiitti ² , hyperhidroosi (hikoilu)	
<i>Luusto, lihakset ja sidekudos</i>				
	selkäkipu, myalgia, raajojen kipu			
<i>Munuaiset ja virtsatiet</i>				
		hematuria		
<i>Sukupuolielimet ja rinnat</i>				
		pitkittynyt erektilio,	priapismi ² , verenpurkauma peniksessä, hematospermia	
<i>Yleisoireet ja antopaikassa todettavat haitat</i>				
		rintakipu ¹ , ääreisalueen turvotus, väsymys	kasvojen turvotus ² , sydänperäinen äkkikuolema ^{1,2}	

¹Useimilla potilailla oli ennestään sydän- ja verisuonitautien riskitekijöitä (katso kohta 4.4).

²Kauppaantulon jälkeen ilmoitettuja haittavaikutuksia, joita ei havaittu lumelääkekontrolloidussa kliinisissä tutkimuksissa.

³Ilmoitettu useimmiten silloin, kun tadalafilia on annettu potilaille, jotka käyttävät jo verenpainetta alentavia lääkkeitä.

Valikoitujen haittavaikutusten kuvaus

Kerran vuorokaudessa tadalafililla käytäneillä potilailla ilmoitettiin hieman useammin EKG-muutoksia (lähinnä sinusbradykardiaa) kuin lumelääkettä käytäneillä potilailla. Useimmiten näihin EKG-muutoksiin ei liittynyt haittavaikutuksia.

Muut erityispotilasryhmät

Kliinistä tutkimustietoa tadalafilia käytöstä yli 65-vuotiailla joko erektilöhäiriön tai eturauhasen hyväntilaatuisen liikakasvun oireiden hoitoon on rajallisesti. Kliinisissä tutkimuksessa otettaessa tadalafilia tarvittaessa

erektohäiriön hoitoon ilmoitettiin ripulia useammin yli 65-vuotiailla kuin sitä nuoremmilla. Kliinisissä hoitotutkimuksissa tadalafilillannoksella 5 mg kerran vuorokaudessa ilmoitettiin heitehuimausta ja ripulia useammin yli 75-vuotiailla kuin sitä nuoremmilla.

Epäillyistä haittavaikutuksista ilmoittaminen

On tärkeää ilmoittaa myyntiluvan myöntämisen jälkeisistä lääkevalmisten epäillyistä haittavaikutuksista. Se mahdollistaa lääkevalmisten hyöty-haitta-tasapainon jatkuvan arvioinnin. Tervydenhuollon ammattilaisia pyydetään ilmoittamaan kaikista epäillyistä haittavaikutuksista seuraavalle taholle:

www-sivusto: www.fimea.fi
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Lääkkeiden haittavaikutusrekisteri
PL 55
00034 FIMEA

4.9 Yliannostus

Terveille koehenkilölle on annettu enimmillään 500 mg:n kerta-annoksia, ja potilaalle on annettu useita enimmillään 100 mg:n vuorokausiannoksia. Haittatapahtumat olivat samanlaisia kuin pienempiä annoksia käytettäessä. Yliannostustapauksissa on tarvittaessa ryhdyttävä tavanomaisiin tukitoimenpiteisiin. Hemodialyysi ei sanottavasti auta tadalafilin eliminaatiota.

5. FARMAKOLOGISET OMNAISUUDET

5.1 Farmakodynamiikka

Farmakoterapeuttiin ryhmä: Virtsaelinten sairauksien lääkkeet. Erektohäiriöiden hoitoon tarkoitettut lääkkeet ATC-koodi: G04BE08.

Vaikutusmekanismi

Tadalafil on selektiivinen syklisen guanosiimimonofosfaatin (cGMP) spesifisen typin 5 fosfodiesterasein (PDE5) reversiibeli estääjä. Kun seksuaalinen stimulaatio aiheuttaa paikallisen typpioksidin vapautumisen, tadalafil estää PDE5:ttä, mikä suurentaa cGMP-pitoisuksia siittimen paisuvaisessa. Tämä aikaansailee sileähaskudoksen rentoutumisen ja verenvirtauksen siitinkudoksiin, mistä seuraa erektio. Tadalafililla ei ole vaikutusta ilman seksuaalista stimulaatiota.

Farmakodynaamiset vaikutukset

In vitro-tutkimukset ovat osoittaneet tadalafilin olevan PDE5:n selektiivinen estääjä. PDE5 on entsyyymi, jota esiintyy siittimen paisuvaisen sileähaskudoksessa, verisuonten ja sisäelinten sileähaskudoksessa, luustolihaksissa, verihiualeissa, munuaisissa, keuhkoissa ja pikkuaivoissa. Tadalafilin PDE5:een kohdistuva vaiketus on voimakkaampi kuin muihin fosfodiesteraseihin kohdistuva vaiketus. Tadalafilin vaiketus on > 10 000 kertaa voimakkaampi PDE5- kuin PDE1-, PDE2- ja PDE4- entsyyymien suhteen, joita esiintyy sydämessä, aivoissa, verisuonissa, maksassa ja muissa elimissä. Tadalafilin vaiketus on > 10 000 kertaa voimakkaampi PDE5- kuin PDE3-entsyymin suhteen, jota esiintyy sydämessä ja verisuonissa. PDE5:een kohdistuva selektiivisyys PDE3:een verrattuna on tärkeää, koska PDE3 on entsyyymi, joka vaikuttaa sydämen supistuvuuteen. Tadalafilin vaiketus on lisäksi noin 700 kertaa voimakkaampi PDE5:een kuin PDE6:een nähden. PDE6 on entsyyymi, jota esiintyy verkkokalvossa, ja joka vastaa fototransduktiota. Lisäksi tadalafilin PDE5:een kohdistuva vaiketus on > 10 000 kertaa voimakkaampi kuin PDE7 - PDE10:een kohdistuva vaiketus.

Kliininen teho ja turvallisuus

Tadalafilin vasteajan määrittämiseksi tehtiin kolme lumelääkekortteloitua kliinistä tutkimusta, joihin osallistui 1 054 potilasta kotiolo-suhteissa. Tadalafililla saatuiin tilastollisesti merkitsevä paranmus erektioon ja onnistuneeseen sukupuolihdyntään. Tadalafilin vaiketus alkoi jopa niinkin varhain kuin 16 minuutin

kuluttua lääkkeen ottamisesta ja lääkityksellä voitiin saavuttaa onnistuneeseen yhdyntään riittävä erektio aina 36 tuntiin saakka.

Tadalafilin anto terveille kohenkilöille ei aiheuttanut merkitsevää eroa lumelääkkeeseen verrattuna selinmakuulla mitatussa systolisessa ja diastolisessa verenpaineessa (enimmäislaskun keskiarvo oli 1,6/0,8 mmHg), seisten mitatussa systolisessa ja diastolisessa verenpaineessa (enimmäislaskun keskiarvo oli 0,2/4,6 mmHg) eikä merkitsevää muutosta sykkeessäkään.

Tutkimuksessa, jossa tarkasteltiin tadafillia vaikutusta näköistä, värien erottamisessa (sininen/vihreä) ei havaittu heikentymistä Farnsworth-Munsellin 100 sävyn testissä. Tämä havainto on johdonmukainen siihen seikkaan nähden, että tadafillilla on vähäinen affinityetti PDE6-entsyyymiin PDE5-entsyyymiin verrattuna. Värinän muutoksia koskevat ilmoitukset olivat harvinaisia (< 0,1 %) kaikissa kliinisissä tutkimuksissa.

Miehillä suoritettiin kolme eri tutkimusta, joissa selvitettiin tadafillia mahdollista vaikutusta spermatogeneesiin (10 mg tadafilia kerran päivässä yhdessä kuuden kuukauden tutkimuksessa ja 20 mg tadafilia kerran päivässä yhdessä kuuden ja yhdessä yhdeksän kuukauden tutkimuksessa). Kahdessa näistä kolmesta tutkimuksesta havaittiin tadafilihoitoon liittyvää siittiöiden määrään vähentämistä sekä ejakulaatiota etä moolia kohti. Vähentämistä pidettiin todennäköisesti kliiniseksi merkityksettömänä. Em. vaikutukseen ei liittynyt muutoksia muissa parametreissä, kuten siittiöiden liikkuvuudessa, muodossa tai follikelia stimuloivassa hormonissa.

Tadafilia on tutkittu 16 kliinisessä tutkimuksessa annoksilla 2–100 mg. Näihin tutkimuksiin on osallistunut 3 250 potilasta, joilla oli vaikeusasteeltaan (lievä, keskivaikea, vaikea) ja etiologialtaan vaihtelevat erektohäiriöt, ja jotka olivat eri-ikäisiä (vaihteluväli 21–86 vuotta) sekä etniseltä taustaltaan erilaisia. Useimmat potilaista ilmoittivat, että erektohäiriöitä oli esiintynyt vähintään 1 vuoden ajan. Tehoa mittavissa päättutkimuksissa 81 % potilaista ilmoitti tadafillia parantaneen heidän erektoitaan (lumelääkkeellä vastaava luku oli 35 %). Erektohäiriön vaikeusasteesta riippumatta potilaat raportoivat erektoita parantuneen tadafillia avulla (lievässä 86 %, keskivaikeassa 83 % ja vaikeassa erektohäiriössä 72 %) verrattuna lumelääkkeeseen (lievässä 45 %, keskivaikeassa 42 % ja vaikeassa erektohäiriössä 19 %). Tehoa mittavissa päättutkimuksissa 75 % yhdynnöistä onnistui tadafilihoitoa saaneilla potilailla, vastaavan luvun ollessa 32 % lumelääkettä käyttäneillä potilailla.

Potilailla, joilla oli selkäydyinvammasta johtuva erektohäiriö, tehtiin 12 viikkoa kestänyt tutkimus. Tutkimukseen osallistui 186 potilasta (142 sai tadafilia ja 44 lumelääkettä). Tadafili paransi erektokykyä merkitsevästi ja onnistuneiden yrysten keskimääräinen potilaskohtainen vaste oli tadafiliyrhmässä (10 tai 20 mg:n annos, jota sai muuttaa tarpeen mukaan) 48 % ja vastaavasti lumelääkkeellä 17 %.

Tadafillin tehoa päivittäisin 2,5 mg:n, 5 mg:n ja 10 mg:n annoksin arvioitiin alunperin kolmessa kliinisessä tutkimuksessa, joihin osallistui 853 potilasta, joilla erektohäiriö oli sekä vaikeusasteeltaan (lievä, keskivaikea, vaikea) että etiologialtaan vaihteleva. Potilaiden ikä vaihteli välillä 21–82 vuotta ja he edustivat erilaisia etnisitä ryhmiä. Kahdessa tehoa mittavassa päättutkimuksessa 57 % ja 67 % yhdyntäyrityksistä onnistui annoksella 5 mg tadafilia/vrk ja 50 % onnistui annoksella 2,5 mg/vrk. Vastaavat luvut lumelääkkeellä olivat 31 % ja 37 %. Tutkimuksessa, jossa potilaiden erektohäiriö johtui diabeteksesta, 41 % ja 46 % yhdyntäyrityksistä onnistui potilailla, jotka saivat 5 mg tai 2,5 mg tadafilia/vrk, kun vastaava luku lumelääkkeellä oli 28 %. Useimmat näihin kolmeen tutkimukseen osallistuneista potilaista olivat aikaisemmin käyttäneet PDE5-estäjiä tarpeen mukaan ja saaneet vasteen hoidosta. Myöhemmin tehdyssä tutkimuksessa, johon osallistui 217 potilasta, jotka eivät olleet aikaisemmin käyttäneet PDE5-estäjiä, potilaat satunnaistettiin käyttämään joko 5 mg tadafilia kerran päivässä tai lumelääkettä. Keskimääräinen onnistuneiden yhdyntöjen osuus tadafillilla oli 68 % potilasta kohti. Vastaava luku lumelääkkeellä oli 52 %.

Pediatriset potilaat

Pediatrisilla potilailla, joilla on Duchennen lihasdystrofia (DMD), on tehty yksi tutkimus, jossa ei saatu näyttöä tehosta. Randomoitut kaksoissokkoutettu plasebokontrolloitu kolmihaarainen rinnakkaitutkimus tadafillilla tehtiin 331 pojalla, joiden ikä oli 7-14 vuotta ja joilla oli DMD, ja jotka saivat samanaikaista

kortikosteroidihoitoa. Tutkimus sisälsi 48 viikon kaksoissokkoutetun jakson, jossa potilaat satunnaistettiin saamaan tadalaifiilia 0,3 mg/kg, tadalaifiilia 0,6 mg/kg tai placeboa päivittäin. Tadalaifiili ei hidastanut liikkumiskyvyn alenemista, kun sitä mitattiin 6 minuutin kävelymatkana (6MWD), joka oli ensisijainen päätetapahtuma. Pienimmän neliösumman (LS) keskimääräinen muutos 6MWD:ssä 48 viikon kohdalla oli -51,0 metriä (m) placeboyhmässä, verrattuna -64,7 metriin tadalaifiilia 0,3 mg/kg käytäneessä ryhmässä ($p=0,307$) ja -59,1 metriin tadalaifiilia 0,6 mg/kg käytäneessä ryhmässä ($p=0,538$). Lisäksi tehoa ei pystytty osoittamaan missään tästä tutkimuksesta tehdysä sekundaarianalyysissa. Kaiken kaikkiaan tämän tutkimuksen haittaprofiili oli yhdenmukainen tadalaifiilin tunnetun haittaprofiilin kanssa, ja haittavaikutukset odotetunlaisia pediatrisessa DMD potilasryhmässä, jossa potilaat saavat kortikosteroideja.

Euroopan lääkevirasto on myöntänyt vapautuksen velvoitteesta toimittaa tutkimustulokset tadalaifiilia sisältävän Tadalafil ratiopharm -valmisten käytöstä kaikkien pediatristen potilasryhmien erektilöhäiriön hoidossa. Katso kohta 4.2 ohjeet käytöstä pediatristen potilaiden hoidossa.

5.2 Farmakokinetiikka

Imeytyminen

Tadalaifiili imeytyy hyvin suun kautta otettuna ja havaittu plasman keskihuppupitoisuus (C_{max}) saavutetaan keskimäärin 2 tunnissa annoksen ottamisesta. Suun kautta otetun tadalaifiilin absoluuttista hyötyosuutta ei ole määritetty.

Ruoan nauttiminen ei vaikuta tadalaifiilin imetymisnopeuteen eikä imetyyneen tadalaifiilin määrään, joten Tadalafil ratiopharmin voi ottaa ruoan kanssa tai tyhjään mahaan. Annoksen ottamisaika (aamu tai ilta) ei vaikuttanut kliinisesti merkitsevästi imetymisnopeuteen eikä imetyyneen aineen määrään.

Jakautuminen

Jakautumistilavuuden keskiarvo on noin 63 l, mikä viittaa siihen, että tadalaifiili jakautuu kudoksiin. Terapeutisella pitoisuustasolla 94 % plasman tadalaifiiliista sitoutuu proteiineihin. Heikentyntynut munuaistoiminta ei vaikuta proteiineihin sitoutumiseen.

Alle 0,0005 % annetusta annoksesta erityi terveiden koehenkilöiden spermaan.

Biotransformaatio

Tadalaifiili metaboloituu pääasiassa sytokromi-P450(CYP)3A4-isoentsyymin kautta. Veressä päämetaboliitti on metyylikatekoliglukuronidi. Tämän metaboliitin PDE5:een kohdistuva vaiketus on vähintään 13 000 kertaa heikompi kuin tadalaifiili. Havaittujen metaboliittipitoisuksien ei siis oleteta olevan kliinisesti aktiivisia.

Eliminaatio

Terveillä koehenkilöillä suun kautta otetun tadalaifiilin puhdistuman keskiarvo on 2,5 l/h ja puoliintumisajan keskiarvo on 17,5 tuntia. Tadalaifiili erityy etupäässä inaktiivisina metaboliitteina pääasiallisesti ulosteisiin (noin 61 % annoksesta) ja vähemmässä määrin virtsaan (noin 36 % annoksesta.)

Lineaarisuus/ei-lineaarisuus

Terveillä koehenkilöillä tadalaifiili farmakokinetiikka on lineaarinen aikaan ja annokseen nähdien. Annosvälillä 2,5 - 20 mg altistus (AUC-arvo) suurenee suhteessa annokseen. Kerran vuorokaudessa tapahtuvalla annostelulla vakaan tilan pitoisuudet (steady state) plasmassa saavutetaan 5 vuorokaudessa.

Populaatiofarmakokinettiset tulokset ovat samanlaiset potilailla, joilla esiintyy erektilöhäiriötä, kuin koehenkilöillä, joilla ei ole erektilöhäiriötä.

Erityispotilasryhmät

Jäkkäät potilaat

Terveillä jäkkäillä koehenkilöillä (vähintään 65-vuotiailla) suun kautta otetun tadalaifiilin puhdistuma oli

pienempi, ja se johti 25 % suurempaan altistukseen (AUC-arvo) suhteessa iältään 19–45-vuotiaisiin terveisiiin koehenkilöihin. Tämä iän vaikutus ei ole kliinisesti merkitsevä eikä se anna aihetta annoksen muuttamiseen.

Munuaisten vajaatoiminta

Kliinisen farmakologian tutkimuksissa (kerta-annos: 5–20 mg) tadalaifiilaltistus (AUC) noin kaksinkertaistui koehenkilöillä, joiden munuaistoiminta oli lievästi (kreatiiniipuhdistuma: 51–80 ml/min) tai kohtalaisesti (kreatiiniipuhdistuma: 31–50 ml/min) heikentynyt tai joilla oli vaikea (end-stage), hemodialyysiä vaativa munuaisten vajaatoiminta. Hemodialysipotilailla C_{max} oli 41 % korkeampi kuin terveillä vapaaehtoisilla. Hemodialyysi ei sanottavasti auta tadalaifiilin eliminaatiota.

Maksan vajaatoiminta

Koehenkilöillä, joiden maksan toiminta oli lievästi tai kohtalaisesti heikentynyt (Child-Pugh luokka A ja B), tadalaifiilaltistus (AUC-arvo) 10 mg:n annoksella oli verrattavissa terveiden koehenkilöiden altistukseen. Tadalaifiilin turvallisesta käytöstä on vain niukasti kliinistä tietoa potilailla, joilla on vaikea maksan vajaatoiminta (Child-Pugh-luokka C). Tadalaifiilin käytöstä kerran vuorokaudessa maksan vajaatoimintaa sairastavilla potilailla ei ole olemassa tietoja. Jos Tadalafil ratiopharmia määräätään tälle potilasryhmälle, on hoitavan lääkärin huolellisesti arvioitava yksittäisen potilaan hoitoon liittyvät hyödyt ja riskit. Maksan vajaatoimintaa sairastavista potilaista ei ole saatavilla tietoa yli 10 mg:n tadalaifiiliannoksilla.

Diabetespotilaat

Diabetesta sairastavien potilaiden tadalaifiilaltistus (AUC-arvo) oli noin 19 % pienempi kuin terveiden koehenkilöiden AUC-arvo. Tämä ero ei anna aihetta annoksen muuttamiseen.

5.3 Prekliiniset tiedot turvallisuudesta

Farmakologista turvallisuutta, toistuvan annoksen toksisuutta, geenitoksisuutta, karsinogeenisuutta sekä lisääntymistoksisuutta koskevien tavanomaisten prekliinisten tutkimusten tulokset eivät viittaa mihinkään erityiseen vaaraan, kun tadalaifiilia käytetään ihmisiä. Rotilla tai hiirillä, jotka saivat tadalaifiilia enimmillään 1 000 mg/kg/vrk, ei havaittu todisteita teratogenisuudesta, alkiotoksisuudesta eikä sikiötoksisuudesta. Rotilla tehdyyissä, pre- ja postnataalista kehitystä koskevissa tutkimuksissa suurin annos, jolla ei havaittu vaikutusta, oli 30 mg/kg/vrk. Tiineellä rotalla tämän annoksen laskennallisen vapaan lääkeaineen määräni AUC-arvo oli noin 18-kertainen ihmisen 20 mg:n annoksen AUC-arvoon nähden. Uros- ja naaraspuloiilla rotilla ei esiintynyt hedelmällisyyden heikkenemistä. Kun koirille annettiin tadalaifiilia 25 mg/kg/vrk 6–12 kuukauden ajan (vähintäänkin kolme kertaa suurempi altistus [vaihteluväli 3,7–18,6] kuin mitä saavutetaan 20 mg:n kerta-annoksella ihmisiä), siementiehyeen epiteelissä esiintyi regressioita, joka joillakin koirilla johti spermatogeneesin vähenemiseen. Katso myös kohta 5.1.

6. FARMASEUTTISET TIEDOT

6.1 Apuaineet

Tabletin ydin

Laktoosimonohydraatti
Natriumlauryllisulfaatti
Povidoni K12
Krospovidoni
Natriumstearyylifumaraatti

Kalvopäällyste

Poly(vinylialkoholi)
Makrogoli
Titaanidioksiidi (E 171)
Talkki

Keltainen rautaoksidi (E 172)

6.2 Yhteensopimattomuudet

Ei oleellinen.

6.3 Kestoaika

3 vuotta.

6.4 Säilytys

Tämä lääkevalmiste ei vaadi erityisiä säilytysolosuhteita.

6.5 Pakkaustyyppi ja pakkauskoot

OPA/alumiini/PVC/alumiini-läpipa inopakkaukset

PVC/ACLAR/PVC-alumiini-läpipa inopakkaukset

PVC/ACLAR/PVdC/PVC-alumiini-läpipa inopakkaukset

PVC/PVdC-alumiini-läpipakkaukset

Pakkauskoot:

2, 4, 5, 8, 10, 12, 15, 18, 24, 28, 36, 48 tai 56 kalvopäällysteistä tablettia läpipainolevyissä tai 2 x 1, 4 x 1, 8 x 1, 12 x 1, 24 x 1 tai 36 x 1 kalvopäällysteistä tablettia annoksittain perforoiduissa läpipainolevyissä.

Kaikkia pakkauskokoja ei välttämättä ole myynnissä.

6.6 Erityiset varotoimet hävittämiselle ja muut käsitteleyohjeet

Käyttämätön lääkevalmiste tai jälte on hävitettävä paikallisten vaatimusten mukaisesti.

7. MYYNTILUVAN HALTIJA

ratiopharm GmbH
Graf-Arco-Strasse 3
89079 Ulm
Saksa

8. MYYNTILUVAN NUMEROT

32019

9. MYYNTILUVAN MYÖNTÄMISPÄIVÄMÄÄRÄ/UUDISTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

Myyntiluvan myöntämisen päivämäärä: 22.7.2015

Viimeisimmän uudistamisen päivämäärä: 29.4.2019

10. TEKSTIN MUUTTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

16.1.2024

PRODUKTRESUMÉ

1. LÄKEMEDLETS NAMN

Tadalafil ratiopharm 20 mg filmdragerad tablett

2. KVALITATIV OCH KVANTITATIV SAMMANSÄTTNING

En tablett innehåller 20 mg tadalafil.

Hjälpmé med känd effekt

En 20 mg filmdragerad tablett innehåller 353 mg laktos (som monohydrat).

För fullständig förteckning över hjälpménen, se avsnitt 6.1.

3. LÄKEMEDELSFORM

Filmdragerad tablett.

Okrafärgade till gula, ovals, filmdragerade tabletter. Den ena sidan av tabletten har dubbla brytskåror, den andra sidan är präglad med "20". Längd: 15,0 mm, bredd: 9,0 mm.

Tabletten kan delas i två eller fyra lika stora doser.

4. KLINISKA UPPGIFTER

4.1 Terapeutiska indikationer

Behandling av erektil dysfunktion hos vuxna män.

För att tadalafil skall vara effektivt krävs sexuell stimulering.

Tadalafil ratiopharm skall inte användas av kvinnor.

4.2 Dosering och administreringssätt

Dosering

Vuxna män

Den rekommenderade dosen är vanligen 10 mg att tas före förväntad sexuell aktivitet. Tadalafil ratiopharm kan tas oberoende av måltid. Hos de patienter där 10 mg tadalafil inte ger tillräcklig effekt kan 20 mg prövas. Det kan tas ända fram till 30 minuter före sexuell aktivitet.

Högst en dos per dygn skall tas.

Tadalafil 10 mg och 20 mg är avsett att användas före förväntad sexuell aktivitet och rekommenderas inte för kontinuerlig daglig användning.

För patienter som antas använda Tadalafil ratiopharm ofta (dvs. minst två gånger i veckan) kan, baserat på patientens önskemål och läkarens bedömning, en daglig dos av någon av de lägre styrkorna av vara lämplig.

Hos dessa patienter är den rekommenderade dosen 5 mg en gång dagligen, att intas vid ungefär samma tidpunkt på dagen. Dosen kan minskas till 2,5 mg en gång dagligen, baserat på individuell tolerabilitet.

Behovet av dagligt intag bör omprövas regelbundet.

Särskilda patientgrupper

Äldre män

Dosjustering är ej nödvändig för äldre patienter.

Män med nedsatt njurfunktion

Dosjustering är ej nödvändig för patienter med mild till måttligt nedsatt njurfunktion. För patienter med gravt nedsatt njurfunktion rekommenderas en högsta dos på 10 mg för behandling vid behov. Dagligt intag av 2,5 mg eller 5 mg tadalafil rekommenderas inte för patienter med gravt nedsatt njurfunktion (se avsnitt 4.4 samt 5.2).

Män med nedsatt leverfunktion

Den rekommenderade dosen är 10 mg. Dosen intas före förväntad sexuell aktivitet och kan tas oberoende av måltid. Kliniska säkerhetsdata för patienter med gravt nedsatt leverfunktion (Child-Pugh Class C) är begränsade. Om tadalafil förskrivs bör en noggrann, individuell nytta/risk-bedömning göras av den förskrivande läkaren. Det finns inga tillgängliga data angående intag av högre doser än 10 mg tadalafil för patienter med nedsatt leverfunktion.

Dagligt intag av tadalafil har inte utvärderats hos patienter med nedsatt leverfunktion. Om tadalafil förskrivs bör en noggrann, individuell nytta/risk-bedömning göras av den förskrivande läkaren (se avsnitt 4.4 och 5.2).

Män med diabetes

Dosjustering är ej nödvändig för patienter med diabetes.

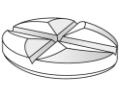
Pediatrisk population

Det finns ingen relevant användning av tadalafil för en pediatrisk population, med indikationen erektil dysfunktion.

Administreringssätt

Tadalafil ratiopharm tillhandahålls som 20 mg filmdragerade tablettor för oral användning.

Delning av 20 mg tablettor till fjärdedeler (5 mg tadalafil för dagligt intag)

Placera tabletten med brytskårorna uppåt på en hård och jämn yta (t ex en bordsskiva).	
Använd tummen eller pekfingret och tryck kraftigt mitt på tablettens skårade ovansida så att den bryts i fyra lika delar.	

Delning av 20 mg tablettor till halvor (10 mg tadalafil för behandling vid behov)

Placera tabletten med brytskårorna uppåt på en hård och jämn yta (t ex en bordsskiva).	
Placera tummarna eller pekfingrarna på bågge sidor om den kortare brytskåran på tabletten. Tryck kraftigt på utsidorna av tabletten på varje sida om	

brytskåran så att tabletten bryts i två lika delar.

4.3 Kontraindikationer

Överkänslighet mot den aktiva substansen eller mot något hjälpmäne som anges i avsnitt 6.1.

Tadalafil har i de kliniska studierna visats förstärka den hypotensiva effekten av nitrater. Detta anses bero på den kombinerade effekten av nitrater och tadalafil på kväveoxid/cGMP. Därför är tadalafil kontraindiceras hos patienter som använder någon form av organiska nitrater (se avsnitt 4.5).

Tadalafil får inte användas av män med hjärtsjukdom för vilka sexuell aktivitet inte är tillrådlig. Läkaren bör ta hänsyn till den potentiella kardiella risken vid sexuell aktivitet hos patienter som lider av kardiovaskulär sjukdom.

Följande patientgrupper med hjärtkärtsjukdomar inkluderades ej i de kliniska studierna och användningen av tadalafil är därför kontraindiceras:

- patienter som har haft hjärtinfarkt under de senaste 90 dagarna
- patienter med instabil angina eller angina vid sexuellt umgänge
- patienter med hjärtsvikt (New York Heart Association Class II eller mera) under de senaste 6 månaderna
- patienter med okontrollerade arytmier, hypotoni (< 90/50 mm Hg) eller okontrollerad hypertoni
- patienter som har haft stroke under de senaste 6 månaderna.

Tadalafil är kontraindiceras hos patienter som har förlorat synen på ett öga på grund av icke-arteritisk främre ischemisk optikusneuropati (NAION), oavsett om denna händelse var förenad med tidigare exponering av PDE5-hämmare eller inte (se avsnitt 4.4).

Samtidig användning av PDE5-hämmare (inklusive tadalafil) och guanylatcyklas-stimulerare (så som riociguat) är kontraindiceras eftersom det skulle kunna orsaka symptomatisk hypotension (se avsnitt 4.5).

4.4 Varningar och försiktighet

Före behandling med Tadalafil ratiopharm

Innan farmakologisk behandling påbörjas skall en anamnes upptas och patienten genomgå en kroppsundersökning för att säkerställa diagnosen erektil dysfunktion och utreda potentiellt bakomliggande orsaker.

Innan behandling av erektil dysfunktion insätts, bör läkaren bedöma patientens kardiovaskulära status, eftersom det föreligger en viss risk för hjärtläckan vid sexuell aktivitet. Tadalafil har vasodilaterande egenskaper, som ger ett lätt och övergående blodtrycksfall (se avsnitt 5.1), som kan förstärka den hypotensiva effekten av nitrater (se avsnitt 4.3).

Efter en adekvat, medicinsk undersökning bör den potentiellt bakomliggande orsaken till den erektila dysfunktionen identifieras och lämplig behandling fastställas. Det är inte känt om tadalafil är effektivt hos patienter som har genomgått bäckenoperation eller radikal icke-nervsparande prostatektomi.

Kardiovaskulär påverkan

Efter godkännandet och/eller vid kliniska prövningar har allvarliga kardiovaskulära händelser inkluderande hjärtinfarkt, plötslig hjärtdöd, instabil angina pectoris, ventrikulär arytmia, stroke, transitoriska ischemiska attacker, bröstsmärta, hjärtklappning och takykardi rapporterats. De flesta patienter, hos vilka dessa effekter rapporterades, hade sedan tidigare kardiovaskulära riskfaktorer. Det är emellertid inte möjligt att definitivt fastställa om händelserna är direkt relaterade till dessa riskfaktorer, till tadalafil, till sexuell aktivitet eller till en kombination av dessa eller andra faktorer.

Hos patienter som får samtidig behandling med antihypertensiva läkemedel kan tadalafil framkalla blodtrycksfall. Då daglig behandling med tadalafil påbörjas bör en klinisk bedömning göras med avseende på eventuell dosjustering av det antihypertensiva läkemedlet.

Hos patienter som använder alfa-(1)-receptorblockerare kan samtidig användning av tadalafil leda till symptomgivande hypotoni hos vissa patienter (se avsnitt 4.5). Kombinationen tadalafil och doxazosin rekommenderas inte.

Syn

Synstörningar, central serös korioretinopati (CSCR) och fall av NAION har rapporterats i samband med användning av tadalafil och andra PDE5-hämmare. De flesta fallen av CSCR försvann spontant efter att tadalafil avslutats. Rörande NAION så tyder analyser av observationsdata på en ökad risk för akut NAION hos män med erektil dysfunktion efter användning av tadalafil eller andra PDE5-hämmare. Eftersom detta kan vara relevant för alla patienter som tar tadalafil skall patienten ges råd om att i händelse av plötslig synstörning, synskärpa och/eller synförvrängning sluta ta Tadalafil ratiopharm och rådfråga läkare omedelbart (se avsnitt 4.3).

Försämrad hörsel eller plötslig hörselnedsättning

Fall av plötslig hörselnedsättning har rapporterats efter användning av tadalafil. Även om andra riskfaktorer fanns i vissa fall (såsom ålder, diabetes, hypertension och tidigare hörselnedsättning) bör patienter uppmanas att omedelbart uppsöka läkare i händelse av plötslig försämring eller förlust av hörseln.

Nedsatt njur- och leverfunktion

På grund av ökad exponering (AUC) för tadalafil samt begränsad klinisk erfarenhet och bristande förmåga att påverka clearance med dialys, rekommenderas inte daglig dosering av tadalafil för patienter med gravt nedsatt njurfunktion.

Kliniska säkerhetsdata för en engångsbehandling med tadalafil är begränsade för patienter med gravt nedsatt leverfunktion (Child-Pugh Class C). Daglig behandling har inte utvärderats hos patienter med nedsatt leverfunktion. Om Tadalafil ratiopharm förskrivs bör en noggrann, individuell nytta/risk-bedömning göras av den förskrivande läkaren.

Priapism och anatomisk deformation av penis

Patienter som har erekton 4 timmar eller längre skall uppmanas att omedelbart söka medicinsk vård. Om priapism inte behandlas omedelbart kan penil vävnadsskada uppstå, vilket kan ge upphov till permanent förlust av potensen.

Tadalafil skall användas med försiktighet till patienter med anatomisk deformation av penis (såsom vinkling, fibros i corpus cavernosum eller Peyronies sjukdom) eller patienter med tillstånd som kan predisponera för priapism (såsom sicklecellanemi, multipelt myelom eller leukemi).

Samtidig användning av CYP3A4-hämmare

Försiktighet bör iakttas när Tadalafil ratiopharm förskrivs till patienter som använder potenta CYP3A4-hämmare (ritonavir, sakvinavir, ketokonazol, itrakonazol och erytromycin) eftersom en ökning av AUC för tadalafil har setts när läkemedlen kombineras (se avsnitt 4.5).

Tadalafil ratiopharm och andra behandlingar av erektil dysfunktion

Säkerhet och effekt av kombinationer av tadalafil med andra PDE5-hämmare eller andra behandlingar av erektil dysfunktion har inte studerats. Patienterna bör informeras att inte använda Tadalafil ratiopharm i sådana kombinationer.

Hjälppännen

Laktos

Patienter med något av följande sällsynta ärftliga tillstånd bör inte använda detta läkemedel: galaktosintolerans, total laktasbrist eller glukos-galaktosmalabsorption.

Natrium

Detta läkemedel innehåller mindre än 1 mmol (23 mg) natrium per filmdragerad tablett, d.v.s. är nästintill ”natriumfritt”.

4.5 Interaktioner med andra läkemedel och övriga interaktioner

Interaktionsstudier har utförts med 10 mg och/eller 20 mg tadalafil, som framgår av nedanstående. För de studier där endast en tadalafildos på 10 mg användes, kan kliniskt relevanta interaktioner vid högre doser inte helt uteslutas.

Effekter av andra substanser på tadalafil

Hämmare av cytokrom P450

Tadalafil metaboliseras huvudsakligen av CYP3A4. En selektiv hämmare av CYP3A4, ketokonazol (200 mg dagligen), gav en 2-faldig ökning av AUC för tadalafil (10 mg) och en ökning av C_{max} med 15 % i jämförelse med AUC och C_{max} för enbart tadalafil. Ketokonazol (400 mg dagligen) gav en 4-faldig ökning av AUC för tadalafil (20 mg) och en ökning av C_{max} med 22 %. Ritonavir (200 mg två gånger dagligen), en proteashämmare som inhiberar CYP3A4, CYP2C9, CYP2C19 och CYP2D6, gav en 2-faldig ökning av AUC för tadalafil (20 mg) och oförändrat C_{max} . Specifika interaktioner har inte undersökts men samtidig administrering av andra proteashämmare, som sakvinavir, och andra CYP3A4-hämmare, som erytromycin, klaritromycin, itrakonazol och grapefruktsaft, skall ske med försiktighet, eftersom man kan förvänta ökade plasmakoncentrationer av tadalafil (se avsnitt 4.4). Frekvensen av biverkningarna nämnda i avsnitt 4.8 kan som en följd av detta öka.

Transportproteiner

Vilken roll transportproteiner (t ex P-glykoprotein) spelar för tillgängligheten av tadalafil är inte känt. Det är därför möjligt att läkemedelsinteraktioner kan uppstå, vilka medieras genom hämning av transportproteiner.

Inducerare av cytokrom P450

En CYP3A4-inducerare, rifampicin, reducerade AUC av tadalafil med 88 % i jämförelse med AUC-värde för enbart tadalafil (10 mg). Denna reduceraing kan förväntas minska effekten av tadalafil, men omfattningen av en sådan effektminsning är okänd. Samtidig tillförsel av andra CYP3A4-inducerare, som fenobarbital, fenytoin och karbamazepin, förväntas också reducera plasmakoncentrationen av tadalafil.

Effekter av tadalafil på andra läkemedel

Nitrater

Kliniska studier har visat att tadalafil (5 mg, 10 mg och 20 mg) förstärker den hypotensiva effekten av nitrater. Därför är tadalafil kontraindicerat hos patienter som använder någon form av organiska nitrater (se avsnitt 4.3). Resultat från en klinisk studie, i vilken 150 försökspersoner erhöll 20 mg tadalafil dagligen i sju dagar och 0,4 mg nitroglycerin sublingualt vid olika tidpunkter, visade att interaktionen varade i mer än 24 timmar och inte kunde detekteras 48 timmar efter den sista tadalafil-dosensen. Hos patienter som föreskrivits tadalafil i någon dos (2,5 mg – 20 mg) och hos vilka nitrater bedömts som medicinskt nödvändiga i en livshotande situation bör minst 48 timmar ha förflutit efter den senaste dosen av Tadalafil ratiopharm innan administrering av nitrater övervägs. Under sådana omständigheter bör nitrater endast administreras under noggrann medicinsk övervakning och med adekvat hemodynamisk kontroll.

Antihypertensiva läkemedel (inklusive kalciumflödeskärrare)

Samtidig administrering av doxazosin (4 och 8 mg dagligen) och tadalafil (5 mg daglig dos och 20 mg som singel dos) ökar signifikant den blodtryckssänkande effekten av denna alfablokkator. Effekten varar i minst tolv timmar och kan vara symptomatisk, inklusive syncope. Denna kombination är därför inte rekommenderad (se avsnitt 4.4).

I interaktionsstudier gjorda på ett begränsat antal friska frivilliga, så var dessa effekter inte rapporterade med alfuzosin eller tamsulosin. Försiktighet bör ändå iaktas när tadalafil används hos patienter som behandlas

med någon alfablockerare, och framför allt hos äldre. Behandling bör initieras med minsta dosen för att sedan gradvis anpassas.

I kliniska farmakologistudier undersöktes tadalafts potential att förstärka den hypotensiva effekten av antihypertensiva läkemedel. De viktigaste grupperna av antihypertensiva läkemedel studerades, omfattande kalciumflödescrämma (amlodipin), ACE-hämmare (enalapril), beta-receptorblockerare (metoprolol), tiaziddiureтика (bendroflumetiazid) och angiotensin II-antagonister (olika typer och doser, enbart eller i kombination med tiazider, kalciumflödescrämma, betablockerare och/eller alfablockerare). Tadalafil (10 mg, utom i studierna med angiotensin II-antagonister och amlodipin då en 20 mg dos användes) gav inga kliniskt signifikanta interaktioner med någon av dessa läkemedelsgrupper. I en annan klinisk farmakologistudie studerades tadalaft (20 mg) i kombination med upp till 4 klasser av antihypertensiva medel. Hos försökspersoner som tog flera antihypertensiva medel föreföll de ambulatoriska blodtrycksförändringarna vara relaterade till grad av blodtryckskontroll. I detta hänseende var blodtryckssänkningen minimal hos försökspersoner med ett väl kontrollerat blodtryck och liknande den hos friska försökspersoner. Hos försökspersoner vars blodtryck inte var kontrollerat var blodtryckssänkningen större, men resulterade inte i hypotona symtom hos majoriteten av försökspersonerna. Hos patienter, som samtidigt får antihypertensiv medicinering, kan tadalaft 20 mg framkalla ett blodtrycksfall som (med undantag för alfablockerare, se ovan) i allmänhet är litet och sannolikt ej av klinisk betydelse. Analys av data från fas 3-studier visade ingen skillnad vad beträffar biverkningar hos patienter som fick tadalaft med eller utan antihypertensiv medicinering. Råd angående eventuell risk för blodtrycksfall bör dock ges till patienter som behandlas med antihypertensiva läkemedel.

Riociguat

Prekliniska studier visade en additiv systemisk blodtryckssänkande effekt när PDE5-hämmare kombinerades med riociguat. I kliniska studier har riociguat visats förstärka den hypotensiva effekten av PDE5-hämmare. Det fanns inga tecken på fördelaktig klinisk effekt av kombinationen i den population som studerades. Samtidig användning av riociguat och PDE5-hämmare, inklusive tadalaft, är kontraindicerat (se avsnitt 4.3).

5-alfa-reduktashämmare

I en klinisk studie som jämförde tadalaft 5 mg och samtidig administrering av finasterid 5 mg med placebo och finasterid 5 mg för lindring av symptom på BPH, identifierades inga nya biverkningar. En formell läkemedelsinteraktionsstudie som utvärderar effekten av tadalaft och 5-alfa-reduktashämmare (5-ARIs) saknas, varför försiktighet bör iaktas då tadalaft administreras samtidigt med 5-ARIs.

CYP1A2-substrat (t.ex. teofyllin)

I en farmakologisk studie, där 10 mg tadalaft gavs tillsammans med teofyllin (en icke-selektiv fosfodiesterashämmare) observerades ingen farmakokinetisk interaktion. Den enda farmakodynamiska effekt som sågs var en liten (3,5 slag/minut) ökning i hjärtfrekvens. Även om denna effekt är liten och inte hade någon klinisk betydelse i denna studie bör man beakta den, då dessa läkemedel ges samtidigt.

Etinylöstradiol och terbutalin

Tadalafil har visats ge en ökad oral biotillgänglighet av etinylöstradiol. Liknande ökning kan förväntas vid oral administrering av terbutalin, men vad detta har för klinisk relevans är okänt.

Alkohol

Alkoholkoncentrationen (medelvärdet av maximal blodkoncentration 0,08 %) påverkades inte av samtidig tadalaftillförsel (10 mg eller 20 mg). Dessutom sågs inga förändringar av tadalaftkoncentrationen 3 timmar efter samtidigt intag av alkohol. Alkoholen administrerades så att absorptionshastigheten maximerades (fasta sedan kvällen före, föda tidigast 2 timmar efter alkoholintag).

Tadalafil (20 mg) ökade inte den genomsnittliga blodtryckssänkningen av alkohol (0,7 g/kg eller ungefär 180 ml av 40 % alkohol [vodka] hos en 80 kg man), men hos några försökspersoner observerades postural yrsel och ortostatisk hypotoni. När tadalaft administrerades tillsammans med lägre alkoholdoser (0,6 g/kg) observerades ingen hypotoni, och yrsel förekom med liknande frekvens som för enbart alkohol. Tadalafil 10 mg förstärkte inte effekten av alkohol på kognitiv funktion.

Läkemedel som metaboliseras av cytokrom P450

Tadalafil förväntas inte hämma eller inducera clearance av läkemedel som metaboliseras av CYP450-isoformer i någon kliniskt signifikant omfattning. Studier har bekräftat att tadalafil inte hämmar eller inducerar CYP450-isoformer, inklusive CYP3A4, CYP1A2, CYP2D6, CYP2E1, CYP2C9 och CYP2C19.

CYP2C9 substrat (t.ex. R-warfarin)

Tadalafil (10 mg och 20 mg) hade ingen kliniskt signifikant effekt på exponeringen (AUC) för S-warfarin eller R-warfarin (CYP2C9-substrat), och tadalafil heller inte förändringarna i protrombintiden, som orsakades av warfarin.

Acetylsalicylsyra

Tadalafil (10 mg och 20 mg) hade ingen effekt på ökningen i blödningstiden, som orsakats av acetylsalicylsyra.

Läkemedel för behandling av diabetes

Specifika interaktionsstudier med läkemedel för behandling av diabetes har inte genomförts.

4.6 Fertilitet, graviditet och amning

Tadalafil ratiopharm skall inte användas av kvinnor.

Graviditet

Data på användning av tadalafil hos gravida kvinnor är begränsad. Djurstudier indikerar inte direkta eller indirekta skadliga effekter med avseende på graviditet, emryonal/fetal utveckling, förlossning eller postnatal utveckling (se avsnitt 5.3). Som försiktighetsåtgärd, bör man undvika användning av tadalafil under graviditeten.

Amning

Tillgänglig farmakodynamisk/toxikologisk data från djur har visat utsöndring av tadalafil i mjölk. En risk för ammade barn kan inte uteslutas. Tadalafil bör inte användas under amning.

Fertilitet

Effekter som skulle kunna tyda på försämrad fertilitet sågs hos hundar. Två efterföljande kliniska studier tyder dock på att dessa effekter är osannolika hos mänskliga, även om en minskning av spermiekoncentration sågs hos några män (se avsnitt 5.1 och 5.3).

4.7 Effekter på förmågan att framföra fordon och använda maskiner

Tadalafil har ingen eller försumbar effekt på förmågan att framföra fordon och använda maskiner. Yrsel har rapporterats i de kliniska studierna men frekvensen var lika för placebo och tadalafil. Patienter bör dock känna till hur de reagerar på tadalafil, innan de kör bil eller använder maskiner.

4.8 Biverkningar

Sammanställning av säkerhetsprofilen

De vanligaste biverkningarna hos patienter som tagit tadalafil för behandling av erektil dysfunktion eller benign prostatahyperplasi var huvudvärk, dyspepsi, ryggsmärta och myalgi, där incidensen ökade med ökad dos tadalafil. De rapporterade biverkningarna var övergående och i allmänhet lätta eller måttliga. Majoriteten av de fall av huvudvärk som rapporterats med tadalafil daglig dosering inträffade inom de första 10 till 30 dagarna efter påbörjad behandling.

Tabellерad sammanställning av biverkningar

I tabellen nedan listas de biverkningarna som observerats från spontanrapporter samt i placebokontrollerade kliniska studier (innehållandes 8 022 patienter som fått tadalafil och 4 422 patienter som fått placebo) för

dosering vid behov samt daglig dosering för behandling av erektil dysfunktion och daglig dosering för behandling av benign prostata hyperplasi.

Frekvensangivelser: mycket vanlig ($\geq 1/10$), vanlig ($\geq 1/100$, $< 1/10$), mindre vanlig ($\geq 1/1\ 000$, $< 1/100$), sällsynt ($\geq 1/10\ 000$, $< 1/1\ 000$), mycket sällsynt ($< 1/10\ 000$) och ingen känd frekvens (kan inte beräknas från tillgängliga data).

Mycket vanliga	Vanliga	Mindre vanliga	Sällsynta	Ingen känd frekvens
<i>Immunsystemet</i>				
		Överkänslighetsreaktioner	Angioneurotiskt ödem ²	
<i>Centrala och perifera nervsystemet</i>				
	Huvudvärk	Yrsel	Stroke ¹ (inklusive blödningar), synkope, transitoriska ischemiska attacker ¹ , migrän ² , krampanfall ² , transitorisk amnesi	
<i>Ögon</i>				
		Dimsyn, smärtförrimelser i ögonen	Synfältsdefekter, svullna ögonlock, konjunktival hyperemi, icke-arteritisk främre ischemisk optikusneuropati (NAION) ² , retinalkärlsocklusion ²	Central serös korioretinopati
<i>Öron och balansorgan</i>				
		Tinnitus	Plötslig dövhet	
<i>Hjärtat¹</i>				
		Takykardi, hjärtklappning	Hjärtinfarkt, instabil angina pectoris ² , ventrikulär arytm ²	
<i>Blodkärl</i>				
	Blodvallning	Hypoton ³ , hypertoni		
<i>Andningsvägar, bröstkorg och mediastinum</i>				
	Nästäppa	Dyspné, epistaxis		
<i>Magtarmkanalen</i>				
	Dyspepsi	Buksmärta, kräkningar, illamående, gastroesofageal reflux		
<i>Hud och subkutan vävnad</i>				
		Utslag	Urtikaria, Stevens-Johnson syndrom ² , exfoliativ dermatit ² , hyperhidros (svettningar)	
<i>Muskuloskeletal systemet och bindväv</i>				
	Ryggsmärta, myalgi, smärta i extremiteter			
<i>Njurar och urinvägar</i>				

		Hematuri		
<i>Reproduktionsorgan och bröstkörtel</i>				
		Förlängd erekton	Priapism, penil hemorragi, hematospermi	
<i>Allmänna symptom och/eller symptom vid administreringsstället</i>				
		Bröstsmärta ¹ , perifert ödem, trötthet	Ansiktsödem ² , plötslig hjärtöd ^{1,2}	

(1) De flesta patienter hade sedan tidigare kardiovaskulära riskfaktorer (se avsnitt 4.4).

(2) Biverkningar rapporterade efter marknadsföring, inte observerade i placebokontrollerade kliniska prövningar.

(3) Oftare rapporterat när tadalafil ges till patienter som redan tar blodtryckssänkande läkemedel.

Beskrivning av utvalda biverkningar

En något högre incidens av EKG-avvikeler, framförallt sinusbradykardi, har rapporterats hos patienter som behandlats med tadalafil en gång dagligen, jämfört med placebo. De flesta av EKG-avvikelserna hade inget samband med några biverkningar.

Andra särskilda patientgrupper

Data på patienter över 65 år som fått tadalafil i kliniska studier, antingen för behandling av erektil dysfunktion eller för behandling av benign prostatahyperplasi, är begränsad. I kliniska studier med tadalafil som togs vid behov för behandling av erektil dysfunktion, rapporterades diarré oftare hos patienter över 65 års ålder. I kliniska studier med tadalafil 5 mg daglig dosering för behandling av benign prostatahyperplasi var yrsel och diarré rapporterat i högre frekvens hos patienter över 75 års ålder.

Rapportering av misstänkta biverkningar

Det är viktigt att rapportera misstänkta biverkningar efter att läkemedlet godkänts. Det gör det möjligt att kontinuerligt övervaka läkemedlets nytta-riskförhållande. Hälso- och sjukvårdspersonal uppmanas att rapportera varje misstänkt biverkning till:

Webbplats: www.fimea.fi

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea

Biverkningsregistret

PB 55

00034 Fimea

4.9 Överdosering

Engångsdoser upp till 500 mg har getts till friska försökspersoner och upprepade doser upp till 100 mg har getts till patienter. Biverkningarna var likartade dem som observerades vid lägre doser. Vid överdosering skall sedvanliga understödjande åtgärder vidtas efter behov. Hemodialys bidrar i mycket liten grad till elimineringen av tadalafil.

5. FARMAKOLOGISKA EGENSKAPER

5.1 Farmakodynamiska egenskaper

Farmakoterapeutisk grupp: Urologiska medel, Läkemedel vid erektil dysfunktion, ATC-kod G04BE08.

Verkningsmekanism

Tadalafil är en selektiv, reversibel hämmare av cykliskt guanosinmonofosfat (cGMP)-specifikt fosfodiesteras-5 (PDE5). När den sexuella stimuleringen frisätter kväveoxid lokalt, hämmar tadalafil PDE5, vilket resulterar i ökade nivåer av cGMP i corpus cavernosum. Detta ger relaxering av glatt muskulatur och inflöde av blod till penis, vilket framkallar erekton. Tadalafil har ingen effekt utan sexuell stimulering.

Farmakodynamisk effekt

In vitro-studier har visat att tadalafil är en selektiv hämmare av PDE5. PDE5 är ett enzym som finns i glatt muskulatur i corpus cavernosum, vaskulär och visceral glatt muskulatur, skelettmuskel, blodplättar, njure, lunga och cerebellum. Tadalafil verkar kraftigare på PDE5 än på andra fosfodiesteraser. Tadalafil visar > 10 000 gånger högre potens på PDE5 än på PDE1, PDE2 och PDE4. Dessa enzymer finns i hjärta, hjärna, blodkärl, lever och andra organ. Tadalafil visar > 10 000 gånger högre potens på PDE5 än på PDE3, ett enzym som finns i hjärta och blodkärl. Denna selektivitet för PDE5 i förhållande till PDE3 är viktig, eftersom PDE3 är involverat i hjärtats kontraktilitet. Därtill är tadalaflis verkan cirka 700 gånger större för PDE5 än för PDE6. Det sistnämnda enzymet finns i retina och ansvarar för ljusöverledningen. Tadalafil visar också > 10 000 gånger högre potens för PDE5 än för PDE7-PDE10.

Klinisk effekt och säkerhet

För tadalafil vid behov har tre kliniska studier genomförts med 1054 hemmavarande patienter för att bestämma tidsperioden under vilken tadalafil verkar. Tadalafil visade statistiskt signifikant förbättring av erektil funktion och förmåga till att ha tillfredsställande sexuellt umgänge upp till 36 timmar efter dosintag. Likaså visades förbättring i patienternas förmåga att uppnå och behålla erektil funktion för ett lyckat sexuellt umgänge, jämfört med placebo, så tidigt som 16 minuter efter dosintag.

Friska försökspersoner som intog tadalafil uppvisade ingen signifikant skillnad jämfört med placebo i systoliskt och diastoliskt blodtryck i liggande ställning (medelvärde för maximal reduktion 1,6/0,8 mm Hg) eller i systoliskt och diastoliskt blodtryck istående ställning (medelvärde för maximal reduktion 0,2/4,6 mm Hg) och ingen signifikant förändring i hjärtfrekvens.

I en studie för att bedöma tadalaflis påverkan på synsinnet observerades ingen försämring av färgseendet (skillnad blått/grönt) i Farnsworth-Munsell 100-hue test. Detta resultat överensstämmer med tadalaflis låga affinitet för PDE6 jämfört med PDE5. Baserat på det totala antalet studier var rapporter om förändringar i färgseendet sällsynta (< 0,1 %).

Tre studier på män utfördes för att undersöka tadalaflis potentiella påverkan på spermatogenesen. Tadalafil gavs i dosen 10 mg dagligen (en 6 månaders studie) och 20 mg dagligen (en 6 månaders och en 9 månaders studie). I två av dessa studier observerades en reducering av antalet spermier och en minskad spermiekoncentration i samband med tadalaflibehandlingen, sannolikt utan klinisk relevans. Dessa effekter åtföljdes inte av förändringar i andra parametrar som motilitet, morfologi och follikelstimulerande hormon.

Tadalafil har studerats i 16 kliniska studier, med totalt 3 250 patienter, i doser från 2 till 100 mg. I dessa studier inkluderades patienter med erektil dysfunktion av varierande svårighetsgrad (mild, måttlig, svår), olika etiologi, ålder (21-86 år) och etnisk grupp. Flertalet patienter hade haft erektil dysfunktion i minst 1 år. I de primära effektstudierna med allmän patientgrupp rapporterade 81 % att tadalafil förbättrade erektilen jämfört med 35 % för dem som fick placebo. Patienter med erektil dysfunktion i alla svårighetsklasser rapporterade också förbättrad erektil funktion efter intag av tadalafil (86 %, 83 % respektive 72 % för lätt, måttlig respektive svår jämfört med 45 %, 42 % respektive 19 % med placebo). I de primära effektstudierna var 75 % av försöken till sexuellt umgänge lyckade hos patienter behandlade med tadalafil, jämfört med 32 % för dem som behandlades med placebo.

I en 12-veckors studie på 186 patienter (142 tadalafil, 44 placebo) med erektil dysfunktion sekundärt till ryggmärgsskada, förbättrade tadalafil den erektila funktionen signifikant, vilket ledde till att patienterna som behandlades med tadalafil 10 eller 20 mg (flexibel dos, vid behov) i genomsnitt hade 48 % lyckosamma försök per individ jämfört med 17 % av de placebobehandlade patienterna.

Tadalafil studerades initialt i 3 kliniska studier, med 853 patienter, i doser om 2,5 mg, 5 mg och 10 mg en gång dagligen. I dessa studier inkluderades patienter med erektil dysfunktion av varierande svårighetsgrad (mild, måttlig, svår), olika etiologi, ålder (21-82 år) och etnisk grupp. I de två primära effektstudierna med allmän patientgrupp var medelvärdet per försöksperson med avseende på andel lyckade försök till samlagt 57 % och 67 % med tadalafil 5 mg och 50 % med tadalafil 2,5 mg, jämfört med 31 % och 37 % för dem som behandlades med placebo. I studien på patienter med erektil dysfunktion sekundärt till diabetes var

medelvärdet per försöksperson med avseende på andel lyckade försök till sexuellt umgänge 41 % och 46 % med tadalafil 5 mg respektive 2,5 mg, jämfört med 28 % för dem som behandlades med placebo. Flertalet patienter i alla tre studierna hade svarat på tidigare behandling med PDE5-hämmare som intogs vid behov. I en senare studie randomiseras 217 patienter, tidigare obehandlade med PDE5-hämmare, till tadalafil 5mg en gång dagligen jämfört med placebo. Medelvärdet per försöks person med avseende på andel lyckade försök till samlag var 68 % för tadalafilpatienterna jämfört med 52 % av patienterna i placebogruppen.

Pediatrisk population

En studie har utförts på barn med Duchennes muskeldystrofi (DMD) där man inte kunde visa något bevis på effekt. Den randomiserade, dubbelblinda, placebokontrollerade, parallella 3-armade studien med tadalafil genomfördes på 331 pojkar i åldern 7-14 år med DMD som samtidigt fick kortikosteroidbehandling. Studien pågick i 48 veckor och var dubbelblind. Patienterna randomiseras till den dagliga doseringen tadalafil 0,3 mg/kg, tadalafil 0,6 mg/kg eller placebo. Tadalafil kunde inte visa effekt när det gäller att bromsa försämringen i förflyttning mätt med 6-minuters gångsträcka (6MWD) som primär endpoint: enligt minsta kvadratmetoden (LS) var genomsnittlig förändring i 6MWD vid 48 veckor 51,0 meter (m) i placebogruppen, jämfört med 64,7 m i tadalafil 0,3 mg/kg ($p = 0,307$) och 59,1 meter i tadalafil 0,6 mg/kg ($p = 0,538$). Dessutom fanns det inget bevis för effekt i någon av de sekundära analyser som utförs för denna studie. Vad gäller säkerheten var de övergripande resultaten från denna studie generellt i linje med den kända säkerhetsprofilen för tadalafil och biverkningarna de man kan förvänta sig för pediatrika DMD-patienter som får kortikosteroider.

Europeiska läkemedelsmyndigheten har beviljat undantag från kravet att skicka in studieresultat för alla grupper av den pediatrika populationen för behandling av erektil dysfunktion. Information om pediatrik användning finns i avsnitt 4.2.

5.2 Farmakokinetiska egenskaper

Absorption

Tadalafil absorberas snabbt efter oral administrering, och maximal plasmakoncentration (medelvärde) (C_{max}) uppnås efter en mediantid på 2 timmar efter intag. Absolut biotillgänglighet av tadalafil efter oral dosering har inte fastställts.

Hastighet och grad av absorption av tadalafil påverkas inte av föda. Tadalafil ratiopharm kan sålunda tas oberoende av måltid. Tidpunkten för dosintag (morgon eller kväll) hade ingen kliniskt relevant effekt på hastighet eller grad av absorption.

Distribution

Distributionsvolymen är cirka 63 l (medelvärde), vilket tyder på att tadalafil distribueras till vävnaderna. Vid terapeutiska koncentrationer är 94 % bundet till protein i plasma. Proteinbindningen påverkas ej av försämrat njurfunktion.

Mindre än 0,0005 % av intagen dos återfinns i sperma hos friska försöks personer.

Metabolism

Tadalafil metaboliseras övervägande av cytokrom P450 (CYP) 3A4-isoformen. Den viktigaste metaboliten i cirkulationen är metylkatekolglukuronid. Denna metabolit är minst 13 000 gånger mindre potent än tadalafil för PDE5. Följaktligen förväntas den inte vara kliniskt aktiv vid observerad metabolitkoncentration.

Eliminering

Medelvärdet för oral clearance av tadalafil är 2,5 l/timme och medelvärdet för halveringstiden är 17,5 timmar för friska försöks personer. Tadalafil utsöndras till övervägande del som inaktiva metaboliter, huvudsakligen i feces (cirka 61 % av dosen) och till mindre grad i urinen (cirka 36 % av dosen).

Linjäritet/icke-linjäritet

Farmakokinetiken av tadalafil är linjär vad beträffar tid och dos. I dosområdet 2,5 till 20 mg ökar AUC proportionellt med dosen. Plasmakoncentrationen når steady-state inom 5 dagar vid dosering en gång dagligen.

Farmakokinetiken, som har bestämts på en population patienter med erektil dysfunktion, är likartad den som ses hos försökspersoner utan erektil dysfunktion.

Särskilda patientgrupper

Äldre

Friska äldre försökspersoner (65 år eller däröver) hade lägre oral clearance av tadalafil, vilket gav 25 % högre exponering (AUC) i förhållande till friska försöks personer i åldern 19 till 45 år. Denna ålderseffekt är inte kliniskt signifikant och motiverar inte någon dosjustering.

Njurinsufficiens

I kliniska, farmakologiska studier av försöks personer med mild (kreatinin clearance 51 till 80 ml/minut) eller måttlig (kreatinin clearance 31 till 50 ml/minut) grad av njurfunktionsnedsättning och försöks personer i dialys med njursjukdom i slutstadiet gav enstaka doser på 5 till 20 mg en ungefärlig fördubbling av tadalafil exponeringen (AUC). Hos patienter i hemodialys var C_{max} 41 % högre än hos friska försöks personer. Hemodialys bidrar i mycket liten grad till elimineringen av tadalafil.

Leverinsufficiens

Tadalafil exponeringen (AUC) hos försöks personer med mild och måttlig grad av leverfunktionsnedsättning (Child-Pugh Class A och B) är jämförbar med exponeringen hos friska försöks personer när en 10 mg dos ges. Kliniska säkerhetsdata för patienter med gravt nedsatt leverfunktion (Child-Pugh Class C) är begränsade. Det finns inga tillgängliga data angående administrering av tadalafil en gång dagligen till patienter med försämrad leverfunktion. Om Tadalafil ratiopharm förskrivs bör en noggrann, individuell nytta/risk-bedömning göras av den förskrivande läkaren. Det finns inga tillgängliga data angående intag av högre doser än 10 mg tadalafil för patienter med nedsatt leverfunktion.

Patienter med diabetes

Tadalafil exponeringen (AUC) hos patienter med diabetes var cirka 19 % lägre än AUC-värdet för friska försöks personer. Denna skillnad motiverar inte någon dosjustering.

5.3 Prekliniska säkerhetsuppgifter

Icke kliniska data tyder inte på någon särskild risk för mänskliga, baserat på gängse studier avseende säkerhetsfarmakologi, kronisk toxicitet, gentoxicitet, karcinogenicitet och reproduktionseffekter.

Det fanns inga tecken på teratogenicitet, embryotoxicitet eller fostertoxicitet hos råttor eller möss som erhållit upp till 1 000 mg tadalafil per kg och dygn. I en prenatal och postnatal utvecklingsstudie på råtta var den högsta dos som icke gav effekt 30 mg/kg/dygn. Hos dräktig råtta var AUC för beräknat, fritt läkemedel vid denna dos ungefär 18 gånger AUC hos mänskliga efter en 20 mg dos.

Ingen försämring av fertiliteten observerades för han- och honråttor. Hos hundar, som fått tadalafil i 6 till 12 månader i doser på 25 mg/kg/dygn eller mera (vilket gav en exponering som var minst 3 gånger större [intervall 3,7–18,6] än den hos mänskliga efter en 20 mg dos), regredierade sädeskanalens epitel, vilket resulterade i minskad spermatogenes hos några hundar. Se även avsnitt 5.1.

6. FARMACEUTISKA UPPGIFTER

6.1 Förteckning över hjälpmänne

Tablettkärna

Laktosmonohydrat

Natriumlaurilsulfat

Povidon K12

Krospovidon

Natriumstearyl fumarat

Filmdragering
Polyvinylalkohol
Makrogol
Titandioxid (E171)
Talk
Gul järnoxid (E172)

6.2 Inkompatibiliteter

Ej relevant.

6.3 Hållbarhet

3 år.

6.4 Särskilda förvaringsanvisningar

Inga särskilda förvaringsanvisningar.

6.5 Förpackningstyp och innehåll

OPA/Aluminium/PVC/Aluminiumblister
PVC/ACLAR/PVC-aluminiumblister
PVC/ACLAR/PVdC/PVC-aluminiumblister
PVC/PVdC-aluminiumblister

Förpackningsstorlekar med 2, 4, 5, 8, 10, 12, 15, 18, 24, 28, 36, 48 eller 56 filmdragerade tablett i blister eller 2x1, 4x1, 8x1, 12x1, 24x1 eller 36x1 filmdragerade tablett i perforerade endosblister.

Eventuellt kommer inte alla förpackningsstorlekar att marknadsföras.

6.6 Särskilda anvisningar för destruktion och övrig hantering

Ej använt läkemedel och avfall ska kasseras enligt gällande anvisningar.

7. INNEHAVARE AV GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

ratiopharm GmbH
Graf-Arco-Strasse 3
89079 Ulm
Tyskland

8. NUMMER PÅ GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

32019

9. DATUM FÖR FÖRSTA GODKÄNNANDE/FÖRNYAT GODKÄNNANDE

Datum för det första godkännandet: 22.7.2015
Datum för den senaste förnyelsen: 29.4.2019

10. DATUM FÖR ÖVERSYN AV PRODUKTRESUMÉN

16.1.2024